

KATALÁNČINA

Silvia Malovcová
Kryštof Krajíček

HISTÓRIA

---

10. storočie

Ľudová latinčina (oblasť Katalánskych Pyrenej)

Prvé texty: cca 12. storočie. Súkromná korešpondencia, právnické spisy a náboženské texty

Forum Iudicum - preklad vizigótskeho zákoníka, má význam skôr historický – datovanie kataláštiny, ako literárny.

Prvý text považovaný za oficiálnu literárnu pamiatku katalánskeho jazyka: Homilies d'Organya (12-13.stor) 9 kázaní mravnoučných s komentárom knaza, komentované evanieliá v tej dobe veľmi časté.

moner dei tollen auer. equit. et tri dei beidant qeli obli
 daren ep acitl dei beidant deq dat poud enifern. restre
 ne. xx. dies enpena. Ep auro dix. n. q. Co uertimnu adme
 .i. r. o. u. i. i. r. f. r. p. r. d. c. r. u. c. Tornad uol
 am detot uostre cor enisum. ren oracioni. ren plorar
 ren plaier. ren p. e. car. unei cori. t. r. e. car. mada lo cor
 . p. a. r. o. q. om. i. o. l. o. l. e. i. m. a. l. e. i. c. o. g. n. a. c. i. o. n. i. e. l. i. p. e. c. a. t. y. d. i. i.
 E q peccadi aia om t. a. r. z. e. n. t. o. a. i. r. n. e. q. l. i. q. f. a. l. i. m. i. z.
 ara enla t. e. m. p. t. a. q. r. e. i. m. a. d. e. n. i. i. n. o. i. d. e. u. e. m. r. o. j. n. a. r. a. d. u.
 ab almoinei. rab usq. uel. rab oracioni. rabonei obrei
 q. f. a. r. o. m. i. Ep auro. s. clame mee emca. a. n. i. q. el noi
 do a. t. e. r. r. e. l. e. t. o. b. r. e. i. p. q. l. a. t. i. a. a. m. o. r. p. x. a. a. u. e. r. a. l. e. x. i. r.
 d. a. q. t. i. t. i. g. l. e. Q. d. i. p. e. p. d. q. c. p. **D** i. n. i. c. a. i. c. o. n. i. t. a.
 q. d. l. o. t. Ductu est ihu i. d. e. i. e. r. o. i. i. p. u. u. r. t. e. t. a. r. e. t. u. r.
 a. d. i. a. b. o. l. o. E. t. e. j. e. n. u. n. a. t. u. r. x. l. d. i. e. b. i. x. l. n. o. p. e. i. u. r. i. t. s.
 a. u. d. i. r. r. e. n. t. e. d. y. e. d. e. u. e. l. o. l. e. t. e. u. a. n. g. e. l. i. p. q. a. u. r. o. u. o. l. d. i. r.
 a. m. o. i. t. r. a. r. q. l. n. s. g. r. a. t. p. e. n. a. l. e. g. r. a. t. t. r. e. b. a. l. i. e. g. r. a. t.
 d. o. l. o. r. i. s. i. o. r. e. m. p. n. o. i. p. a. i. r. o. q. r. e. l. n. o. i. u. o. l. e. t. i. a. l. u. o. r. e. t. r. e. r.
 d. y. p. o. d. o. r. d. e. d. i. a. b. o. l. e. Q. u. a. r. e. n. a. a. x. i. t. r. o. b. a. q. e. l. d. e. n. u. n. a. x. l. d. i. e.
 . x. l. n. u. n. z. q. a. c. n. o. b. o. g. n. e. m. e. g. a. r. e. n. a. p. t. i. i. a. g. t. a. s. i.
 e. l. n. o. d. e. j. u. n. a. g. e. m. i. p. r. o. q. e. l. a. g. r. e. i. p. e. c. c. a. d. t. e. n. p. q. e. l. d. e. g. e. i.
 t. e. n. p. e. n. t. e. c. i. a. i. n. d. e. g. e. i. d. e. j. u. n. a. r. m. a. p. e. x. e. p. l. e. o. r. e. t. d. e. n. o. t.
 e. p. r. o. q. n. o. i. d. e. j. u. n. a. t. p. l. o. i. n. r. i. p. e. c. c. a. d. s. E. p. a. u. r. o. q. r. e. l. d. e.

... sicut siam potens
 ... la uige. Q. d. i.
 ... h. a.
 ... a. i. t. o. u. o. l. d. i. r. e. m. o. s. t. r. a.
 ... i. s. i. o. m. p. a. r. l. a. u. s. t. a. n. g. i. t. e. o. i. m.
 ... d. e. l. m. o. n. r. e. n. e. c. a. s. t. e. a. b. s. t. i. n. e. r.
 ... o. a. u. t. e. e. n. e. l. n. o. l. i. t. e. n. r. i. e. p. d. a. s. a. l. u. a.
 ... r. e. a. u. r. e. c. o. l. o. s. e. m. q. i. o. n. a. e. s. t. r. e. b. a. l. a. r. a.
 ... i. n. o. a. d. a. q. l. i. q. o. r. e. n. a. d. i. r. e. f. i. d. e. l. e. r. t. o. r.
 ... o. m. a. n. e. q. u. i. d. i. a. n. e. f. a. e. n. e. s. t. s. e. g. i. t. e. t. o. r. e. s. u. a. n. t. a. d.
 ... e. n. e. g. u. p. d. a. c. t. q. a. c. t. r. a. d. n. o. n. a. b. s. i. s. i. n. o. l. a. s. e. g. e. x. f. i. d. e. l.
 ... p. r. o. d. i. x. s. a. p. i. s. a. l. a. m. o. U. a. n. t. a. s. u. a. n. t. a. c. i. u. a. o. i. a. u. a. n. t. a. s.
 ... s. e. r. u. a. n. t. a. s. m. i. s. e. r. e. x. i. d. i. t. T. o. r. e. s. l. e. s. c. o. s. e. s. d. e. l. s. e. g. l. e. s. o. n.
 ... a. n. t. a. r. e. s. q. u. a. d. e. n. e. t. r. e. m. e. n. e. m. e. n. t. n. u. s. c. o. n. t. r. a. u. a. n. e. s. n. o.
 ... a. d. i. n. e. c. a. s. q. l. a. s. e. g. i. t. e. a. n. i. a. u. n. q. n. o. s. f. a. l. i. r. a. n. E. p. r. o. s. i. s. i. n. s.
 ... u. o. l. e. t. e. o. r. d. a. r. d. i. g. n. e. e. t. u. a. n. t. a. d. o. b. s. a. u. t. a. s. a. l. i. q. e. s. c. a. r. n. a. d.
 ... U. a. n. t. a. s. e. d. i. l. e. c. t. e. d. i. u. p. r. i. m. i. c. o. n. t. r. a. d. e. s. p. p. r. i. m. i. n. i. q. o. m. a. n. i.
 ... s. u. n. u. s. q. m. i. l. a. r. o. s. e. r. o. t. e. s. t. r. a. a. u. x. i. c. o. s. i. a. l. e. x. f. e. d. e. l. n. i. r. a. q. s. t. a. e.
 ... l. a. m. a. d. d. i. u. e. t. e. r. o. r. x. t. r. a. p. r. o. a. n. o. m. c. o. n. t. r. a. d. q. r. d. i. e. s. p. u. s. a. u. r.
 ... q. u. i. d. a. r. e. s. t. e. l. o. m. a. c. o. n. t. r. a. d. e. n. s. i. a. c. u. e. s. p. u. s. e. a. r. z. o. q. p. u. s.
 ... a. u. t. i. d. e. u. e. e. s. t. z. o. e. s. d. i. u. e. l. e. s. p. i. r. i. t. d. o. m. q. i. a. s. e. p. t. e. d. i. u. a. r. a.
 ... t. o. r. e. s. a. l. t. e. r. e. s. c. o. s. e. s. r. e. p. e. r. a. t. s. p. u. r. a. n. E. p. a. u. r. o. s. i. p. l. e. s. c. o. s. e. s. p. i. d. a. s.
 ... r. e. u. a. n. t. a. s. l. o. q. u. a. r. d. e. d. i. a. b. o. l. e. p. u. r. a. d. i. s. p. e. t. N. u. p. l. e. s. u. a. n. t. a. s. d. e. l.

ROZŠÍRENIE

- Rozšírená predovšetkým na území Katalánska, Andorry, Valencie (štátny jazyk – známa ako Valencijčina) a Baleárskych ostrovoch.

V malej miere ju vieme nájsť na území Francúzska a Sardínie. Pozostatky z tohoto jazyka sa vyskytujú aj na Korzike a Sicílii.

Nejedná sa však zvyčajne o aktívnych užívateľov, ide skôr o pozostatky javov v jazyku, vedci sú ale na vážkach o ich pôvode.

KATALÁNČINA

Počet užívateľov: cca 11 miliónov

Príbuzné jazyky: okcitánčina, taliančina, portugalčina (85%)
a španielčina (75%)

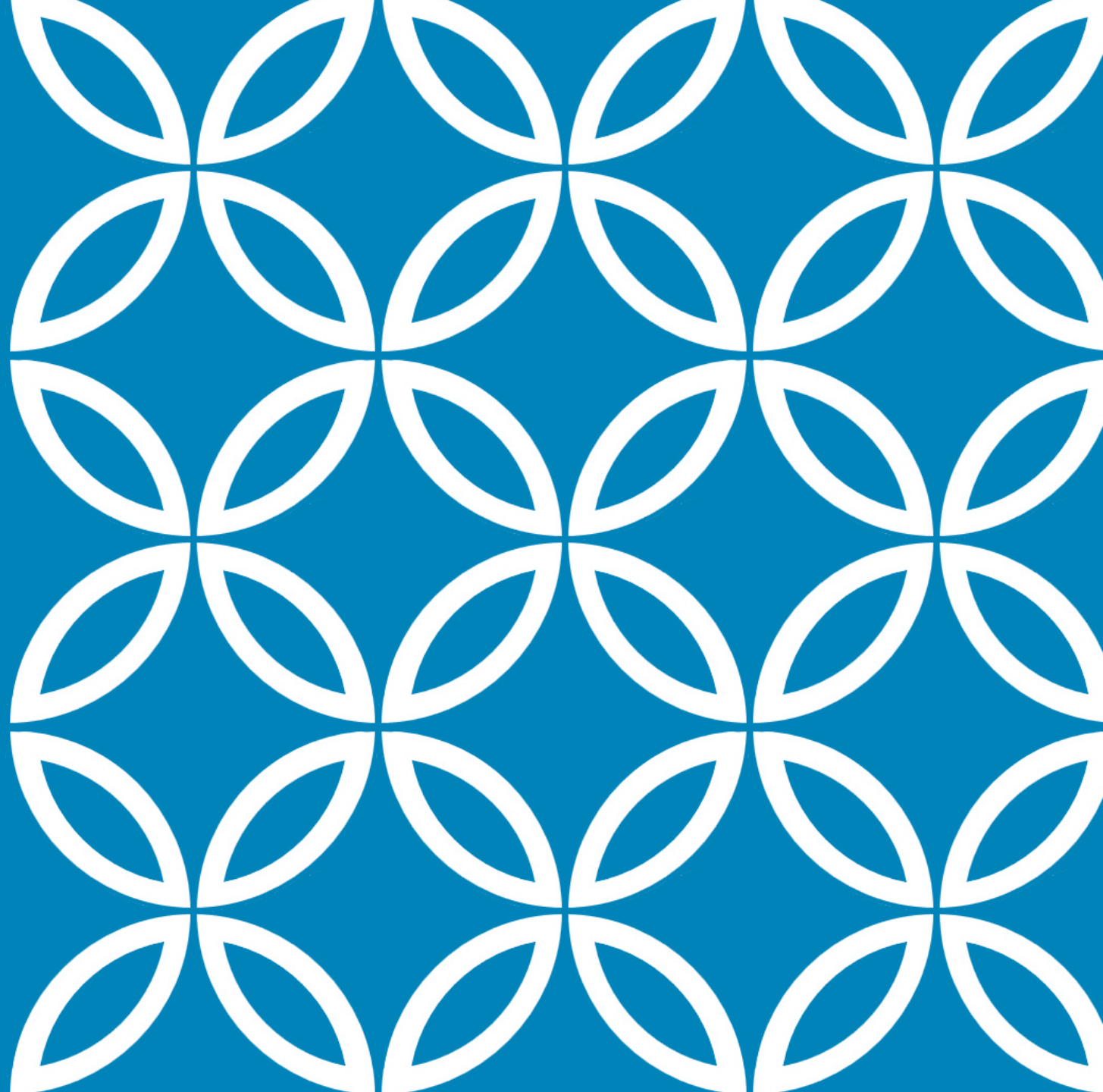
V dnešnej dobe nie je španielskom uznávaná, ale vzhľadom na dlhodobú snahu Katalánska o autonómiu, je v Katalánsku považovaná ako najdôležitejší jazyk. Do 12 roku sa na školách vyučuje v katalánčine.

DIALEKTY

V katalánčine existuje veľmi veľa dialektov, ale tie základné sú západná a východná katalánčina.

Od nich sa potom vyvíjajú ďalšie dialekty .Hlavná zmena je pri výslovnosti neprízvučných samohlások, jednotlivé dialekty majú následne rozdiely charakteru lexikálneho alebo morfológického.

Catalan Language

The real mix of most widely spoken romance languages

Check this out:

- *Un joc de cap de bou*
- *Tu parles d'un petit restaurant*
- *La vostra gallina morta passa per la nostra finestra*
- *El pescador busca una casa*
- *Cada professor pensa bons números*

Each sentence is an example of any romance language, but also all of them are catalan

facebook.com/LenguasYLinguistica

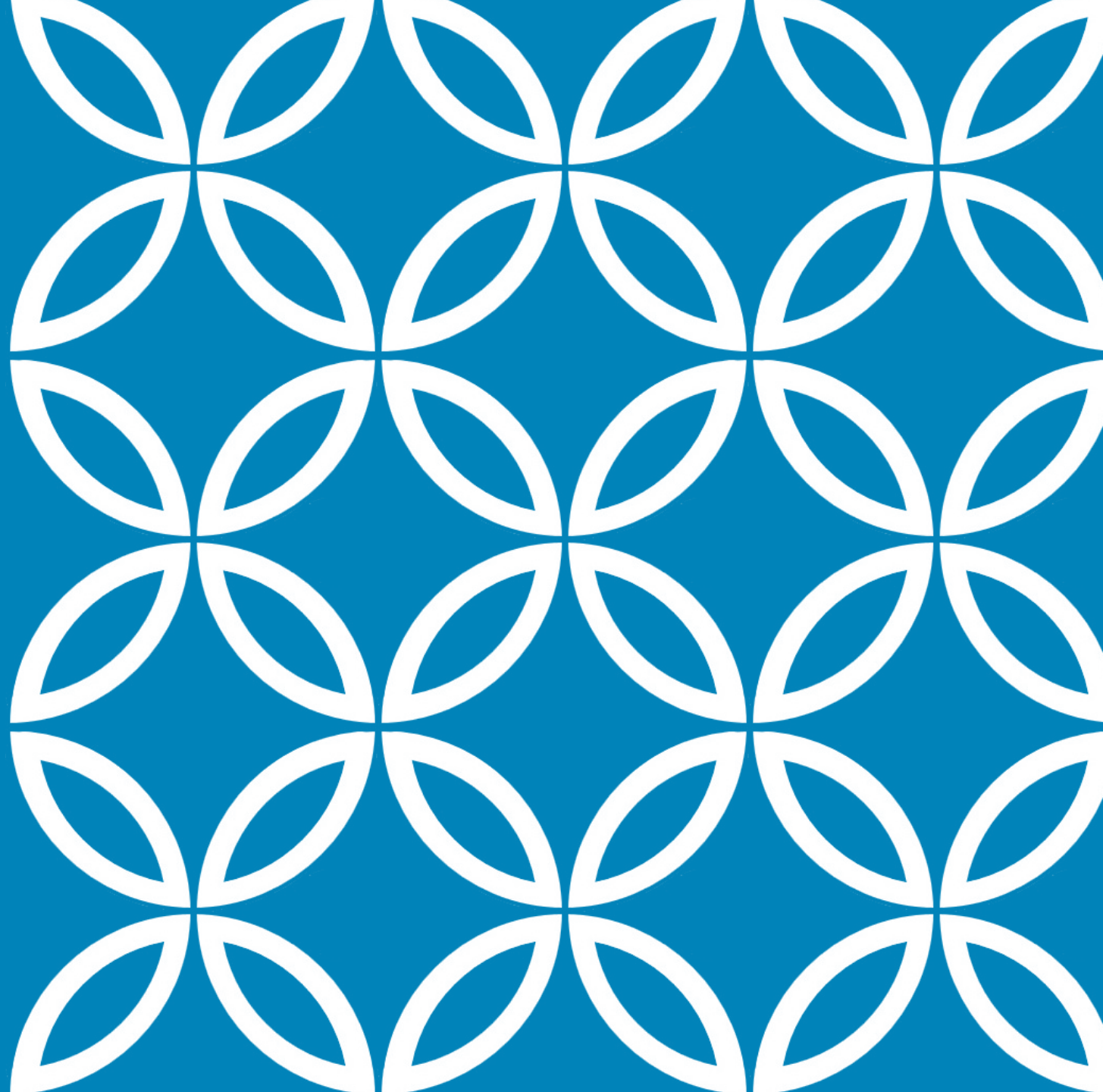
ZAÚJÍMAVO STI

Sigismund Bouška – Jacint
Verdaguer (na prelome 19. a
20. storočia)

F. Franco – zákaz 1940-1978

Hlavné mesto Barcelona –
najmenej užívateľov.

ZDROJE

https://web.cn.edu/kwheeler/IE_Centum_Catalan.html

Russell-Gebbett, Paul, ed. (1965). Mediaeval Catalan Linguistic Texts.

Bruguera, Jordi (2008). "Historia interna del catalán: léxico, formación de palabras y fraseología". In Ernst, Gerhard (ed.). Romanische